

ISSN 2939-0648

ŽENSKI UČENIČKI DOM MARIJE KRUCIFIKSE KOZULIĆ S PRAVOM JAVNOSTI

Godišnjak Doma 2024.

Impressum

Godišnjak Ženskog učeničkog doma Marije Krucifikse Kozulić s pravom javnosti, 2024.

Uredništvo:

Katarina Štambuk, prof. i s. Martina Vlahović

Odgovorna urednica:

s. Martina Vlahović

Uredničko vijeće:

s. Martina Vlahović, Katarina Štambuk i učenice autorice članaka

Vanjski suradnici ovog broja:

s. Dobroslava Mlakić

Nakladnik:

Ženski učenički dom Marije Krucifikse Kozulić s pravom javnosti, Rijeka

Sunakladnik:

Družba sestara Presvetog Srca Isusova, Rijeka

Za nakladnika:

s. Martina Vlahović

Adresa uredništva:

Ženski učenički dom Marije Krucifikse Kozulić s pravom javnosti

Pomerio 17, 51000 Rijeka

Tel.: (051) 325 920

z.u.d.m.krucifikse.kozulic@ri.t-com.hr

Lektura:

Katarina Štambuk, prof.

Fotografije:

Arhiv Doma, Foto Kurti, internet i učenice Doma

Grafički dizajn i tisak:

Grafika Helvetica d.o.o., Rijeka

Naklada:

500 primjeraka

Kazalo

Uvodnik	5
Riječ ravnateljice	5
Kroz povijest Doma	6
Knjižnica u zavodu Presvetog Srca Isusova u Rijeci	6
Iz života Doma	9
„Mali ali hrabri“	9
Dani naše Majke	10
Zvuk slobode	11
Dom preko granica.	12
Život je dar – prihvati ga!	13
Božićna priredba 2023.	15
Poklonjeno vrijeme nije izgubljeno vrijeme	16
Nekoliko trenutaka iz života Doma gledano objektivom fotoaparata.	17
Šah - mat	19
Grad heroj(a)	20
47. domijada	21
Jedi zdravo – budi dobro!	23
“Pjesnici su čuđenje u svijetu”	24
Misa za kraj školske godine	25
Svečana proslava mature u domu.	26
Drage naše maturantice!.	28
Hvala	29
Maturantice	31
Maturantice 2023./2024..	31
Intervju	33
Čovjek uči dok je živ.	33
Polu ure sporta i kulture	34
Najvažnija sporedna stvar na svijetu	34
Lipe mahane Fužine	35
Budimo kreativni	37
Strip - Muke jedne srednjoškolke.	37

Riječ ravnateljice

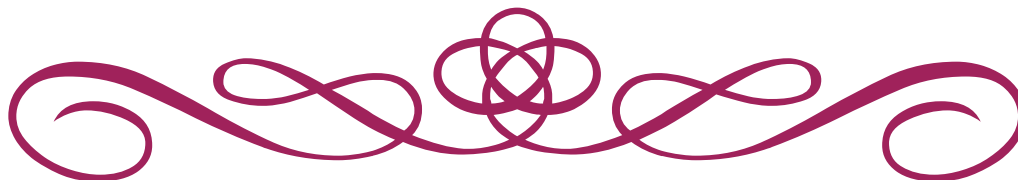
Dragi čitatelji

Na kraju još jedne uspješno završene nastavne godine stavljamo pred vas mali dio onoga što smo proživjeli u našem Domu. Svaka je školska godina posebna na svoj način. Tijekom ove, volontirali smo više nego inače, uživali u različitim radionicama, stručno se usavršavali i natjecali na turnirima i domijadi. Puno je lijepih uspomena utkano u naša srca i mnoge ćemo trenutke još dugo pamtiti. Novu smo generaciju učenica dobro primili pa su sada već uvelike dio

naše male obitelji, a došao je čas i da se oprostimo od ovogodišnjih maturantica. Svima koji odlaze iz Doma želimo puno hrabrosti, radosti i strpljenja na novim životnim putovima, a nama, koji ostajemo, dobar ljetni odmor.

Hvala svima koji su na bilo koji način doprinijeli da i ove godine naš Godišnjak ugleda svjetlo dana. Sve što činimo, činimo na slavu Božju i na dobro naše djece. Bog Vas čuvao, sačuvao i blagoslovio!

s. Martina Vlahović

Knjižnica u zavodu Presvetog Srca Isusova u Rijeci

Franjevac kapucin fra Arkandeo iz Camerina (1821.-1900.), utemeljitelj udruge Kćeri Presvetog Srca Isusova, čija je članica bila službenica Božja Majka Marija Krucifiksa Kozulić, Konstitucijama Udruge odredio je članicama dnevno duhovno čitanje.¹ Osnutkom knjižnica u Trstu i Rijeci fra Arkandeo je obvezao članice Udruge da rade na širenju knjiga vjerskoga sadržaja među djecom i mladeži. Knjižnica je svakako služila prvenstveno članicama Udruge, ali je ujedno bila namijenjena djeci i mladeži.

Knjižnica u Rijeci

Fra Arkandeo iz Camerina u Dekretu od 9. kolovoza 1889., kojim je imenovao Mariju Kozulić ravnateljicom Riječkoga ogranka udruge Kćeri Presvetog Srca Isusova, ističe: “Pobrinut ćete se i da se odmah uredi posudbena knjižnica.”² Istodobno je Amalija Doležal, ravnateljica iz Trsta, pisala Mariji i ostalim članicama u Rijeku: „Širite dobre knjige kako biste oslabili štetan utjecaj lošeg štiva kojim se toliko štete nanosi dušama u našim danima.”³

Marija Kozulić je stekla iskustvo rada u knjižnici u Trstu i stoga je na prvoj konferenciji Udruge u Rijeci, 8. rujna 1889., na blagdan rođenja Marijina, odlučila

da se ustanovi knjižnicu koja će biti namijenjena prije svega članicama Udruge, riječkoj mladeži, djeci i odraslima.⁴ Već je početkom listopada iste godine knjižnicu blagoslovio riječki kapucin fra Samuel Maurović, ravnatelj Udruge, koji je tom prilikom darovao i nekoliko svojih knjiga. To su učinile i neke članice Udruge darovavši pokoju svoju knjigu u knjižnicu.⁵ No, Marija Kozulić se ubrzo pohvalila javljajući Upravi Udruge u Trstu da su prikupile već nekoliko vjerskih knjiga, koje za sada služe članicama Udruge.⁶ Kasnije su i ostali ravnatelji ili duhovni asistenti Udruge obogaćivali knjižnicu darivajući svoje knjige. U izvješćima od 12. listopada i 9. studenoga 1890. te 20. travnja 1891. čitamo da je duhovni asistent Riječkoga ogranka Udruge o. Felice Pozzi DI, darovao nekoliko svojih knjiga knjižnici. Isto je učinio i kapucin fra Karlo iz Pordenonea.⁷

Međutim, nemamo podatka o tome gdje je Marija smjestila knjižnicu na početku svoga pastoralno-karitativnog djelovanja u Rijeci, ali čini se da je ona ipak bila u njezinu stanu. Prema izvješću konferencije od 8. lipnja 1890., angažirane su Kćeri i Službenice u promicanju i dijeljenju knjiga među

---

1 *Konstitucije za članice Pobožne udruge kćeri Presvetog Srca Isusova*, Trst, br. 4, 5, br. 6, 3 i br. 7, str. 17.

2 Usp. *Pismo* fra Arkandela iz Camerina 9. kolovoza 1889.

3 *Pismo* Amalije Doležal, Trst, 5. rujna 1889.

4 Usp. *Riassunto delle Conferenze e operato della Pia Unione delle Figlie del S. Cuore di Gesù in Fiume, 1889 – 1893*, p. 2, 6. (Dalje: *Riassunto*).

5 Usp. *Isto*, 1890, str. 4 -8, 11.

6 Usp. *Pismo* Marije Kozulić 3. studenoga 1889.

7 Usp. *Riassunto* 1890, str. 16; usp. *Riassunto* 1891, str. 26.

poznanicima i prijateljima.⁸ Posudba i razmjena knjiga obavljala se nakon mjesečnih konferencija i poslije kateheza djeci i mladeži. Redovito se bilježilo posuđivanje svake knjige. U izvješću u rujnu 1890. stoji da su tijekom godine podijeljene 72 knjige. Uz to, djevojčicama su podijeljene različite besplatne knjige za učenje vjeronauka.⁹

Kad bi Riječki ogranak Udruge dobio duplikate ili više primjeraka istih knjiga, članice bi ih razmjenjivale sa središnjom knjižnicom u Trstu. Jednako tako, članice su se iz Rijeke od vremena do vremena obraćale u Trst radi nabave ili posudbe nekih knjiga.¹⁰ Marija Kozulić u svezi knjižnice u veljači 1890. piše ravnateljici u Trst: „Naša knjižnica, hvala Bogu, dobro napreduje. O. Samuel poklanja katkad koju knjigu, slično i druge Kćeri, tako da smo već počele dijeliti ponešto, ali nam nedostaju knjige sa zanimljivim štivom koje služe da oslobode one navezane na loše štivo pa da im privuku duše k Bogu!...Molit ću vašu dobrotu da mi danom zgodom preporučí kakav naslov knjiga tako da ih malo pomalo možemo nabavljati.“¹¹ U istom pismu Marija piše da je radosna što se sestra Marija Vivant brine za uvez knjiga i spašava oštećene.¹² Marija je istodobno neprestano naručivala pojedinačne priručnike za

molitelje molitvenih vijenaca Presvetog Srca Isusova, koja su činila 33 osobe.

Osim toga, ravnatelji Udruge su imali lijep običaj da dobrim knjigama i svetim slikama daruju nove članice na dan njihova primanja i posvete, a one su se pak tomu uvelike radovala.¹³ Od rujna 1890. do rujna 1891. Riječki ogranak Udruga posudio je 280 knjiga,¹⁴ a od rujna 1891. do rujna 1892. posudili su

⁸ *Isto*, 1890, str. 10.

⁹ *Isto*, str. 6.

¹⁰ *Isto* str. 27 i 31; Usp. *Pismo* Marije Kozulić, 23. veljače 1890.

¹¹ *Pismo* Marije Kozulić, 8. travnja 1890.

¹² Usp. *Pismo* Marije Kozulić, 23. veljače 1890.

¹³ Usp. *Pismo* Marije Kozulić, 20. rujna 1893.

¹⁴ Usp. *Riassunto*, 1891. str. 11.

472 knjige i 175 knjiga kršćanskog nauka.¹⁵ Sljedeće je godine 1893. posuđeno 710 knjiga.¹⁶ Godine 1894. posuđeno je 440 knjiga, manje nego u prethodnoj godini uz opasku da članice zbog siromaštva nisu uspijevale nabavljati nove knjige.¹⁷ Budući da su Kćeri bile veoma angažirane oko katekizamske pouke i pripreme za svete sakramente, prema podacima izvješća konferencije u lipnju 1894. saznaje se da se jedna članica bavi tiskanjem kratkih pouka za prvu sv. pričest.

I konačno, kada je 1895. Marija Kozulić utemeljila Zavod Presvetog Srca Isusova na Pomeriju u Rijeci, najavila je već kod otvorenja da će „u glavnoj dvorani biti smještena korisna i dobra knjižnica.“¹⁸ „Zavod treba imati knjižnicu u kojoj će se naći ne samo duhovne knjige nego i knjige iz povijesti, književnosti i drugih znanstvenih i kulturnih disciplina korisne u životu i radu sestara (članica Udruge). Brigu o izdavanju knjiga i povratu u roku od 15 dana vodit će članice Udruge i Zavoda.“¹⁹

Majka Marija Krucifiksa je kao utemeljiteljica Družbe kćeri Presvetog Srca Isusova u Konstitucijama 1899., odredila da vlastite ustanove moraju imati knjižnicu

i napisala je sljedeće: „Poglavarica će podijeliti službe svakoj sestri, jer osim onih koje poučavaju katekizam, moraju tu biti i pomoćnice, nadzirateljice itd. kako se tumači u knjizi sv. Karla Boromejskog, što se nalazi u knjižnici ustanove. U toj su knjižnici, osim raznih duhovnih knjiga i knjige zabavnog sadržaja koje će na blagdane besplatno dijeliti dvije sestre ‘knjižničarke’ koje moraju točno voditi računa o dijeljenju i njihovu povratu u roku od petnaest dana.“²⁰

U svibnju 1910. Majka Marija Krucifiksa Kozulić uredila je knjižnicu Zavoda i premjestila je u blizinu glavnog ulaza na Pomeriju, a 1913. Anna Ceconi, članica Udruge iz Trsta, također je neko vrijeme provela u Zavodu i ponovno je stavila cijelu knjižnicu u red.²¹

Majka Marija Krucifiksa Kozulić, kao katolička laikinja i kao redovnica na poseban se način brinula za knjižnicu da bi sestre, mladež i sve drugo osoblje moglo imati na raspolaganju duhovnu i drugu vrijednu literaturu.

s. Dobroslava Mlakić, SCJ

---

15 Usp. *Riasunto* 1892, str.18.

16 Isto, *Riassunto* 1893, str. 25.

17 *Riassunto delle Conferenze e Operato della Pia Unione delle Figlie del S. Cuore di Gesù in Fiume, Fiume 8. Settembre 1893 -1894, Libro II.*, p. 9. (Stranice proizvoljno numerirane).

18 Promotivni letak: „Zavod presv. Srca Isusova na Rjeki, Rijeka, dne 8 rujna 1895.“

19 *Konstitucije Kćeri Presvetog Srca Isusova*, 1904., poglavlje XVIII., str. 117.

---

20 *Konstitucije Kćeri Presvetog Srca Isusova*, 1899. str. 183.

21 Usp. *Dnevnik Zavoda*, V., 17. svibnja 1910; usp. *Dnevnik Zavoda* VII., 1913 - 1914., str. 29.

„Mali ali hrabri“

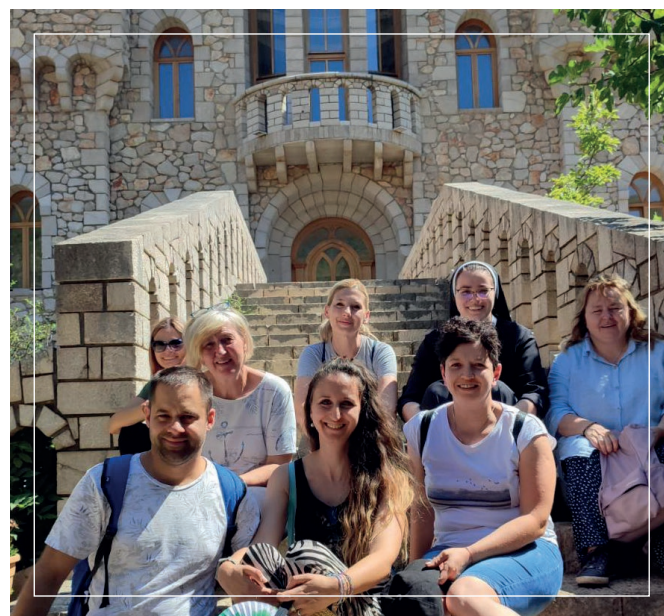
1. razred

2. razred

3. razred

Zaposlenici Doma

Dani naše Majke

Rujan je mjesec prilagodbe i upoznavanja. Učenice koje prvi put dolaze u naš Dom postaju dio naše male domske obitelji, a svaka obitelj okuplja se oko svoje majke. Naš Dom nosi naziv po ženi koja je u svom vremenu zaista bila majka mnogobrojnoj siromašnoj i napuštenoj djeci u Rijeci i šire, Mariji Krucifiksi Kozulić – Riječkoj Majci. Ponosni smo što

živimo u kući koju je sagradila, a koju i mi danas zovemo našim domom. I zato se na poseban način sjetimo njezina lika i djela u rujnu kada se slavi Dan blaženog preminuća službenice Božje Marije Krucifikse Kozulić. Riječka Majko, moli za nas da i ovu školsku godinu dobro započnemo i uspješno privedemo kraju!

Zvuk slobode

Jeste li ikada razmišljali o tome kako zvuči sloboda ili mislite da slobodu zapravo nikada niste čuli? Zar stvarno smatrate da ne živite slobodno? U prvom polugodištu, zajedno s našom ravnateljicom išle smo u kino pogledati projekciju filma „Zvuk slobode“ u kojem glavnu ulogu igra Jim Caviezel, glumac koji je utjelovio Isusa u filmu Pasija. Ako ste već čuli o tom filmu, znate da se radi o trgovanju djecom u svijetu. Prikazuje istinit događaj o strašnoj patnji

otete i prodane djece. Radi se o stvarnoj, realnoj i aktualnoj priči u kojoj djeca nisu sigurna u toplom domu sa svojim roditeljima. Ne želim vam „spojlat“ film i prepričavati neke scene, pa čak ni kraj. Ako se i dalje dvoumite oko pitanja koje sam vam postavila na početku, pogledajte film i čut ćete zvuk slobode, a time i istinitu priču nakon koje ćete u prostoriji, pogotovo ako gledate s nekim, čuti zvuk tišine.

Ana Vedriš, 3.razred

Dom preko granica

Živimo u vremenu kada nam je rijetko nešto uskraćeno ili nedostižno. Imamo osigurano bezbrižno djetinjstvo, školovanje, zdravstvenu skrb i još puno malih, svakodnevnih stvari na koje više i ne obraćamo pažnju. No, jesmo li istinski sretniji kada puno imamo ili kada puno dajemo?? Pitanje koje si svatko od nas može svakodnevno postavljati kao osobni ispit savjesti.

U našem se Domu već nekoliko godina tijekom listopada obilježava misijski tjedan. Vrijeme je to u kojem naše misli i molitve upućujemo onima koji su potrebni naše pomoći. No, da bi naše molitve bile prožete i dobrim djelima, mi moramo zasukati rukave i krenuti u slastičarske avanture. Zajedno sa sestrama ispekale smo ukusne kolačiće i posložile ih u posudice te uz pomoć župljana župe sv. Mateja na Viškovu prikupile dobrovoljne priloge za potrebe naših misionara. Ove godine pomogle smo fra Ivici Vrbiću, misionaru u Boliviji i fra Miri Babiću u Keniji. Naime, ovogodišnjem projektu dali smo naziv „Dom preko granica“ jer smo odlučili sklopiti kumstvo između našeg Doma i Malog doma iz Kenije.

Djeca iz Kenije zbog siromaštva većinom završavaju svoje obrazovanje uglavnom nakon osnovne škole. Zato su franjevci organizirali srednju školu „St. Francis“ kako bi djeci vratili dostojanstvo i dali im priliku učiti i školovati se. Obratili smo se fra Miri putem njegovih volontera i nakon nekoliko mailova

dobili novu učenicu, Purity Chelangat. Ovim projektom obvezale smo se brinuti za našu Purity kako bi i ona završila srednju školu. Ovaj projekt povezao je i nas, a trenutke provedene u kuhinji pamtit ćemo još dugo.

Život je dar – prihvati ga!

Čini li vam se ponekad da se život vrti u krug? Svaki dan ponavljamo iste radnje koje nas uspavaju i kao da izvuku životnu radost i zanos. No, to ne mora biti tako. Mi smo u Domu odlučili svaki dan učiniti nešto novo i lijepo kako bi svoje vrijeme iskoristili za osobni rast ali i kao dar drugima. U nekoliko slijedećih redaka darovat ćemo vama, dragi čitatelji, nekoliko crtica iz domskog života.

Sve je počelo u rujnu kada smo primili petnaest učenica od kojih je jedanaest prvašica. Vrijeme prilagodbe na život u Domu proletjelo je vrlo brzo ali i uspješno. Misa za početak školske godine bila je 27. rujna u sklopu trodnevne pripreve za godišnji spomen preminuća službenice Božje Marije Krucifikse Kozulić. Započeti školsku godinu molitvom za sebe, svoje prijatelje i profesore čini ovaj Dom različitim od ostalih, a svima nama pruža duhovnu sigurnost. Listopad je ove godine bio posebno aktivan i emotivan. Započeli smo proslavom blagdana anđela čuvara, koji je ujedno i

Dan Doma. Tog smo dana izvukli “tajnog prijatelja” kojem ćemo tijekom školske godine pisati poticajne misli i ostavljati malene znakove pažnje u posebnim poštanskim pretincima koje smo izradili na kreativnim radionicama. Naravno, sve mora biti tajno! A nakon što smo nekome postali tajni prijatelj, došlo je vrijeme za još jednu novu učenicu. U sklopu misijskih dana ispekli smo puno slasnih i mirisnih kolačića za koje smo skupljale dobrovoljne novčane priloge u župi sv. Mateja na Viškovu. Jako smo se razveselili kada smo vidjeli da su ljudi velikodušno podržali našu akciju budući da smo sav novac namijenili školovanju djece u misijskim krajevima. Ovakve radionice imamo već više godina pa smo ove godine odlučili otići i korak dalje. Dio prihoda poslali smo u katoličku misiju Minero u Boliviju, a drugi dio namijenili smo za novi projekt. Radi se o kumstvu djetetu u misijskoj srednjoj školi “St. Francis Secondary School” u Keniji koju vodi naš hrvatski misionar fra Miro Babić. Nakon što smo

Iz života Doma...

se obratili fra Miri preko njegovih volontera, dobili smo podatke i sliku djevojke koja je, zahvaljujući našem projektu, postala dio naših života. Nama je pečenje i prodavanje kolača bila igra i trenutak radosti, a za djevojku Purity to je postala prilika da se školuje i ostvari svoje mladenačke snove. Veseli nas što smo ovim kumstvom proširili kapacitet našeg Doma izvan granica, ali još nas više veseli što smo svoja srca, molitve i misli darovali nekome kome je potrebno. Ljubav zaista ne poznaje granice!

Osim toga u ovom smo polugodištu nastavili s volontiranjem u Socijalnoj samoposluzi gdje provodimo puno sati, imali smo mnoštvo kreativnih radionica i radionica o emocijama, učenju, bontonu, išli smo u kino i na koncerte naših glazbenika. Počele su zornice koje rado posjećujemo, a za najustrajnije bit će organiziran nagradni izlet. Dok uređujemo Dom u božićnom duhu teku i užurbane pripreme za božićnu priredbu.

Da se u Domu samo ne spava, jede i uči, to već jako dobro znamo. Ovdje se i zabavlja, potiče kreativnost, vježba, ponekad i plače zbog loših ocjena ili nesretne ljubavi, ovdje se tješi, podržava i puno razgovara. Jednostavno, ovdje se živi.

učenice Doma

Božićna priredba 2023.

U našem se Domu 19. prosinca 2023. godine održala božićna priredba, koja je za razliku od prijašnjih godina, bila nešto neobičnija. Na priredbi nije bilo posebnih gostiju: svećenika, vjeroučitelja i ostalih sestara iz Doma, nije bilo ni roditelja, braće i sestara, baki i djedova te prijatelja. Časna Martina i naše odgajateljice, Iva i Katarina, ove su godine odlučile da ćemo na priredbu doći u svojim pidžamama te da ćemo biti samo u društvu svojih domskih kolegica. Svima nam je na prvu ta ideja bila smiješna, ali unatoč tome brzo se krenulo na pripremu prvog dijela programa, dok nam je za drugi dio rečeno da će biti iznenađenje, što nam je još više probudilo znatiželju. Glazbena skupina svojim je nastupom otvorila prvi dio programa izvedbom jedne od najpoznatijih svjetskih božićnih pjesama “Tiha noć”, a potom je uslijedio nastup učenice Hane

Vujnović sa recitacijom “Njegova zvijezda”. Nakon Hane, na scenu je ponovno nastupila glazbena skupina izvedbom pjesme “Veselje ti navješćujem”, a nakon njih prvi dio programa zatvorila je naša dramska skupina izvodeći predstavu o tome kako bi Isusovo rođenje izgledalo u današnje doba, što nas je svih nasmijalo, ali i poslalo poruku kako smisao Božića nije u novcu, lampicama, Djedu Božićnjaku i ostalim materijalnim stvarima, već je smisao u radosti Kristova rođenja i čišćenju našeg srca. I tako je malo po malo došao i taj iščekivani, misteriozni drugi dio priredbe. Sestra Martina nas je uz fritule, toplu čokoladu i kuhano vino (bilo je aromatizirano narančom, bez brige) pozvala na druženje, što smo radosno prihvatile te na spavanje otišle sa smiješkom na licima.

Gabrijela Kozelički, 3. razred

Poklonjeno vrijeme nije izgubljeno vrijeme

Uvolontiranje, najplemenitiji način pomaganja, uključene smo i mi, učenice Doma, zajedno sa s. Martinom. Volontiramo već više godina u prostorijama Socijalne samoposluge Kruh sv. Elizabete. Tamo se osobama u potrebi pruža različita pomoć, poput primjerice razgovora i donacija u vidu paketa sa hranom i higijenskim potrepštinama. Cilj volontiranja nije samo prilika iskusiti kako je to pomagati drugima, već i razvijanje novih vještina poput organizacije slobodnog vremena, timskog

rada i komunikacije s osobama koje su na rubovima današnjeg društva. Ovo iskustvo je u nama probudilo osjećaj empatije i razumijevanja za druge kao i izlazak iz uobičajenih rutina i upoznavanje svijeta izvan školskih zidova.

Odvažimo se zajedno biti i buditi dobro u svijetu pomažući onima koji nemaju i ne mogu.

Sara Kolarić, 2. razred

Nekoliko trenutaka iz života Doma gledano objektivom fotoaparata

Iz naše radionice

Večernji odmor u dobrom društvu

Izrada adventskih vijenaca

Pepelnica - vrijeme za molitvu

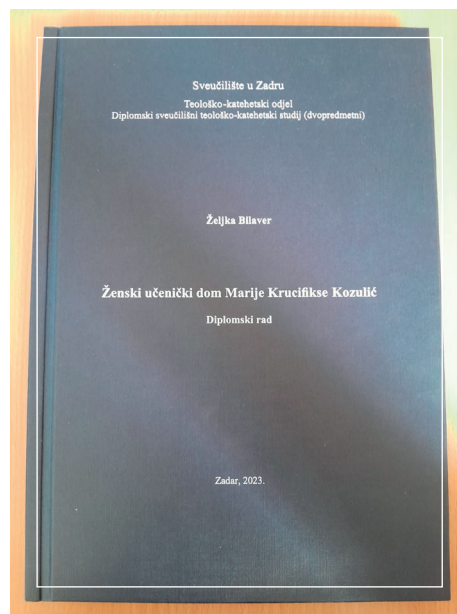

Zimski turnir u šahu

Idemo na izlet

Diplomski rad na temu Doma

Iz ptičje perspektive

Nagrada za uspjehe u sportu PGŽ-a

Šah - mat

Šah je jedna od najstarijih i najraširenijih igara na ploči.

U petak, 9. veljače 2024. godine u našem domu održao se Proljetni turnir u šahu. Na natjecanju je sudjelovalo šest ženskih i devet muških ekipa iz učeničkih domova Primorsko-goranske, Istarske i Karlovačke županije. Naš dom predstavljale su dvije ekipe; članice prve ekipe bile su Lana Trglavčnik i Lana Štivičić, a Noemi Šestan i ja bile smo članice druge ekipe. Nakon dolaska svih ekipa i uvodnih riječi ravnateljice s. Martine Vlahović, započelo je prvo kolo. Između kola ekipe su se mogle okrijepiti i međusobno zabaviti. Budući da nam je bilo jako zanimljivo i zabavno, brzo je došlo vrijeme za ručak te dugo očekivano proglašenje. Prvo mjesto u ženskoj kategoriji pripalo je prvoj ekipi našega doma te je pehar sada postao stalni dio domskog arhiva. Drugo mjesto osvojila je ekipa iz Pule, a treće mjesto ekipa iz Učeničkog doma Kvarner. U muškoj kategoriji prvo mjesto je osvojila ekipa iz Pazinskog kolegija, drugo mjesto iz Učeničkog doma Lovran, a treće mjesto pripalo je ekipi iz Doma učenika Sušak.

Mi smo jako zadovoljne svojim plasmanom i čestitamo ostalim učenicima na odličnim rezultatima. Za kraj vrijedi navesti izreku poznatog velemajestora Garryja Kasparova: „Prosječan velemajestor napravi tri greške u svakoj partiji, a prosječan šahist napravi tri greške kod svakog poteza...“

Ana Petrušanec Tomac, 2. razred

Grad heroj(a)

Rano ujutro 15. ožujka 2024. godine nas pet Ručenica u pratnji ravnateljice s. Martine otišlo je na nagradno putovanje, osvojeno redovitim dolascima na mise zornice. Ove godine zaputile smo se prema gradu Vukovaru. Odmah po dolasku posjetile smo Nacionalnu memorijalnu bolnicu gdje smo imale priliku vidjeti u kakvim su uvjetima ranjenici Domovinskoga rata bili zbrinjavani, ali i kakvom se ljubavlju i nadljudskom snagom medicinsko osoblje brinulo za njih. Također, posjetili smo Spomen dom Ovčaru i Memorijalno groblje gdje šutnja govori više od riječi. Svima

je najzanimljivije bilo u Memorijalnom centru Domovinskoga rata gdje nam je djelatnik MORH-a bojničar Marin Ivanković rekao sve najvažnije o Bitci za Vukovar. Posebno smo uživale penjući se po tenkovima i skrivajući u rovovima. Naravno, nismo mogle krenuti kući prije nego što smo vidjele najpoznatiji simbol ovoga grada. S vrha Vodotornja uz prekrasan zalazak sunca, pozdravile smo grad heroj(a) i potom krenule prema našem Domu, kamo smo stigle u kasnim večernjim satima. Srca su nam bila i jesu puna radosti i ponosa.

Klara Blašković, 4. razred

47. domijada

I ove je godine naš Dom sudjelovao na Domijadi, natjecanju svih učeničkih domova. Bila je to 47. po redu i održala se u organizaciji Učeničkog doma Lovran. Sudjelovali smo u sljedećim kategorijama:

SCENSKI IZRAZ:

- recitacija pjesme „Ljubavna pjesma“ Pabla Nerude u izvedbi Elizabet Hasan
- recitacija pjesme „Moj križ svejedno gori“ Josipa Pupačića u izvedbi Hane Vujnović
- igrokaz pod nazivom „Tko ni(je) kriv“ u izvedbi dramske skupine (Klara Blašković, Elena Gašparović, Nika Blašković, Hana Vujnović, Klara Cukrov, Lucija Dujmović, Ema Devčić i Lara Kaštelan); 3. MJESTO prema odluci Stručnog žirija

GLAZBENI IZRAZ:

- skupina Redovnice (ne)nastupaju u sastavu Ane Vedriš, Riccarde Labinac, Gabrijele Kozelički, Monike Kaurić, Hane Vujnović, Emily Radović, Karle Maškarin i Kristine Krstaš izvele su pjesmu I will follow Him i osvojile 2. MJESTO prema odluci Stručnog žirija

LIKOVNI IZRAZ:

- slika Vaza s cvijećem u tehnici akril na platnu Tijane Marenić
- Fotografija: Sjećanje Ane Vedriš

PRIMIJENJENA UMJETNOST:

- Industrijski dizajn: lampa pod nazivom Utjeha strahu autorica Lare Brozović i Magdalene Stipetić, 1. MJESTO prema odluci Učeničkog žirija

SPORTSKO PODRUČJE:

Sportska natjecanja održala su se 12. travnja 2024. godine i naše su šahistice Lana Trglavčnik i Lana Štivičić osvojile 1. MJESTO čime su ostvarile pravo odlaska na Državnu domijadu.

Na 47. državnoj domijadi koja se održala u Rovinju od 6. do 8. svibnja 2024. godine naše su šahistice, Lana Trglavčnik i Ana Petrušanec Tomac osvojile 3. MJESTO i tako naš Dom obogatile za još jedan vrijedan pehar. Biti dio ovako lijepog natjecanja u kojem se promiče zajedništvo, kreativnost i fair play čast je i radost svima nama.

Ana Vedriš, 3. razred

Jedi zdravo – budi dobro!

Pozdrav svima! Zovem se Sara, učenica sam trećeg razreda srednje Medicinske škole u Rijeci, smjer tehničar nutricionist. Nedavno sam imala priliku održati predavanje na temu “Poremećaji u prehrani” zajedno sa svojom razrednicom Aleksandrom Ivković, dipl.ing.preh.tehn., mag. nutr. u našem Domu u kojem boravim od prvog razreda srednje škole. Ovo iskustvo nije bilo samo još jedno u nizu školskih aktivnosti; bila je to prilika da podijelim svoju strast prema zdravoj i pravilnoj prehrani te primijenim svoje znanje i iskustvo dosadašnjeg školovanja. Bila mi je čast podijeliti to s cijelom zajednicom u kojoj boravim ove tri godine.

Predavanje je bilo usmjereno na poremećaje u prehrani koji zahvaćaju sve veći broj adolescenata, pogotovo djevojaka. Edukacije o važnosti pravilne prehrane, ali i o prehranbenim poremećajima od iznimne su važnosti.

Poremećaji u prehrani su ozbiljni psihički poremećaji koji se mogu različito manifestirati, a svim tipovima je zajedničko da zahtijevaju stručnu pomoć i što raniju intervenciju. Ne postoji specifični uzrok poremećaja u prehrani, već se smatra da oni nastaju kombinacijom bioloških, psiholoških i socijalnih čimbenika. Najčešći tipovi poremećaja su anoreksija, bulimija i kompulzivno prejedanje.

Glavno obilježje anoreksije je želja za mršavošću. Osobe se izgledaju i ne dopuštaju unos hrane u organizam. Posljedice mogu biti vrlo opasne po zdravlje ukoliko se osoba se počne liječiti na vrijeme.

Bulimiju karakteriziraju ponavljajuće epizode prejedanja te kompenzatorni mehanizmi izbacivanja hrane – namjerno povraćanje, uporaba laksativa i diuretika ili prekomjerno vježbanje i izgladnjivanje. Za razliku od anoreksije, oboljele osobe nisu uvijek pretjerano mršave.

Prekomjerno (kompulzivno) prejedanje je vrlo čest poremećaj u prehrani praćen nekontroliranim prejedanjem, koje za posljedicu ima debljanje, osjećaj krivnje i nezadovoljstva. Nakon prejedanja, za razliku od bulimije, ne slijedi namjerno izbacivanje hrane, ali oboljele osobe podliježu različitim strogim dijetama, nakon kojih opet uslijedi prejedanje. Ovo stanje predstavlja „začarani krug“ prejedanja i izgladnjivanja.

Često se zbog pritiska okoline javlja pad samopouzdanja i poremećena percepcija idealne tjelesne težine te nezadovoljstvo vlastitim izgledom i tada može doći do poremećaja u prehrani. Osim psihičkih poremećaja i depresije, kao posljedica poremećaja u prehrani, javlja se i niz tjelesnih smetnji. Stoga je iznimno presudno osvijestiti važnost pravilne prehrane te pomoći svakoj osobi koja ima simptome prehranbenih poremećaja.

Nadam se da je naše predavanje pobudilo zanimanje djevojaka iz Doma za pravilnijom prehranom, unosom kvalitetnije hrane poput voća i povrća, juha, ribe, cjelovitih žitarica, mlijeka i mliječnih proizvoda te općenito kuhane hrane u odnosu na takozvanu “brzu hranu”. Meni je ovo predavanje bilo jako lijepo iskustvo, a i sama sam puno naučila istražujući o ovoj temi.

Sara Prstojević, 2. razred

“Pjesnici su čuđenje u svijetu”

Večer poezije u Domu

*Pjesnici su čuđenje u svijetu
Oni idu zemljom i njihove oči
velike i nijeme rastu pored stvari
Naslonivši uho
na ćutanje što ih okružuje i muči
pjesnici su vječno treptanje u svijetu*

Antun Branko Šimić

Bijaše to 13. svibnja 2024., večer kao i mnoge prije nje u svemu, osim u jednom: odlučismo nahraniti naš duh biranom poezijom Tina Ujevića, Dobriše Cesarića, Roya Crofta i fra Bonaventure Dude. Učenice Hana Vujnović i Elizabet Hasan svojim dojmljivim recitiranjem stihova gore navedenih pjesnika sve nazočne preniješe iz stvarnosti u čarobni svijet lirike... Poezija je mnogo više od umjetnosti riječi; ona otkriva iskru Božjeg duha u nama i odsjaj je naše prave domovine koja je na nebesima. Zaboravljeni je jezik Neba i pomaže nam izdignuti duh nad materijom. Kako je lijepo uskliknuti skupa s fra Bonaventurom Dudom:

“O, Ti koji jesi i nikada nisi
O daj mi biti, biti mi daj.
Da jesam i samo jesam vječno
i zauvijek, jesam u tebi
O, Ti koji jesi, biti mi daj.”

Katarina Štambuk, odgajateljica

Poezija je za mene način na koji čovjek može izraziti svoje osjećaje i misli bez direktnog obraćanja drugoj osobi.

Ana P.T., 2. razred

Jezik nerazumljiv većini, kojim se izražavaju skriveni osjećaji, a moguće ga je razumjeti ako se zamislimo...

Nikolina S., 1. razred

Nekima neshvatljivo, pa čak i meni, ali kada nađeš taj jedan stih, shvatiš što to ljude pogađa u dušu.

Magdalena S., 2. razred

Dok čitam poeziju, osjećam se ispunjeno. Čini mi se kao da napuštam ovu planetu te dolazim na neku drugu gdje samo ja postojim. Samo moje misli i ja.

Ema J., 3. razred

Poezija je za mene tekst kojim izražavamo svoje osjećaje i misli, nešto čime možemo dotaknuti dušu i srce.

Nikol M. G., 3. razred

Poezija je voljeti ili ne voljeti, znati ili ne znati, biti ili ne biti.

Elena G., 1. razred

Poezija je kad srce progovara.

Emily R., 3. razred

Poezija je mjesto u kojem te nitko ne osuđuje, gdje ti možeš biti ti!

Hana P., 2. razred, Sara K., 2. razred

Misa za kraj školske godine

Utorak, 4. lipnja 2024. u našoj domskoj kapeli Presvetog Srca Isusova svečano smo proslavili kraj nastavne godine svetom misom. I ovu smo školsku godinu završile uz Božju pomoć koja je cijelo vrijeme bila prisutna i vodila nas pravim putem. Svetu Misu predvodio je fra Miljenko Vrabec OFM cap, a bile su nazočne sve učenice našega doma. Sada nas čeka dugo i toplo ljeto, odnosno zasluženi odmor, a na jesen krećemo u nove školske pobjede.

Sara Kolarić i Ana Vedriš, 2. i 3. razred

Svečana proslava mature u Domu

U ponedjeljak 10. lipnja 2024. s početkom u 19 sati svečano smo proslavili završetak jednog poglavlja knjige života naših maturantica. Tijekom ove četiri godine trudili smo se, koliko smo mogli, dovesti ih do životnih raskršća gdje će same morati odlučiti što i kako dalje. Bila je to, kao i uvijek, večer prepuna pomiješanih osjećaja i tuge i ponosa i radosti...

Prigodni glazbeno-scenski program vodile su maturantice Klara Blašković i Sara Pahljina, a odvijao se ovim redoslijedom:

1. "Himna Doma" u izvedbi glazbene skupine u sastavu: Ana Vedriš, Monika Kaurić, Hana Vujnović,

Riccarda Labinac, Gabrijela Kozelički, Emily Radović i Kristina Krstaš;

2. Meditacija "Ižarivati Krista" autora sv. Johna Henryja Newmana u izvedbi Lorene Marenčić;

3. Pozdravna riječ s. Dobroslave Mlakić, vrhovne predstojnice Družbe sestara Presvetog Srca Isusovog;

4. Recitacija pjesme Josipa Pupačića "Moj križ svejedno gori" u izvedbi učenice Hane Vujnović;

5. "Oblivion" Astora Piazzole u izvedbi Kristine Krstaš i Riccarde Labinac (harmonikaški duet);

6. Recitacija pjesme Pabla Nerude "Ljubavna pjesma" u izvedbi učenice Elizabet Hasan;

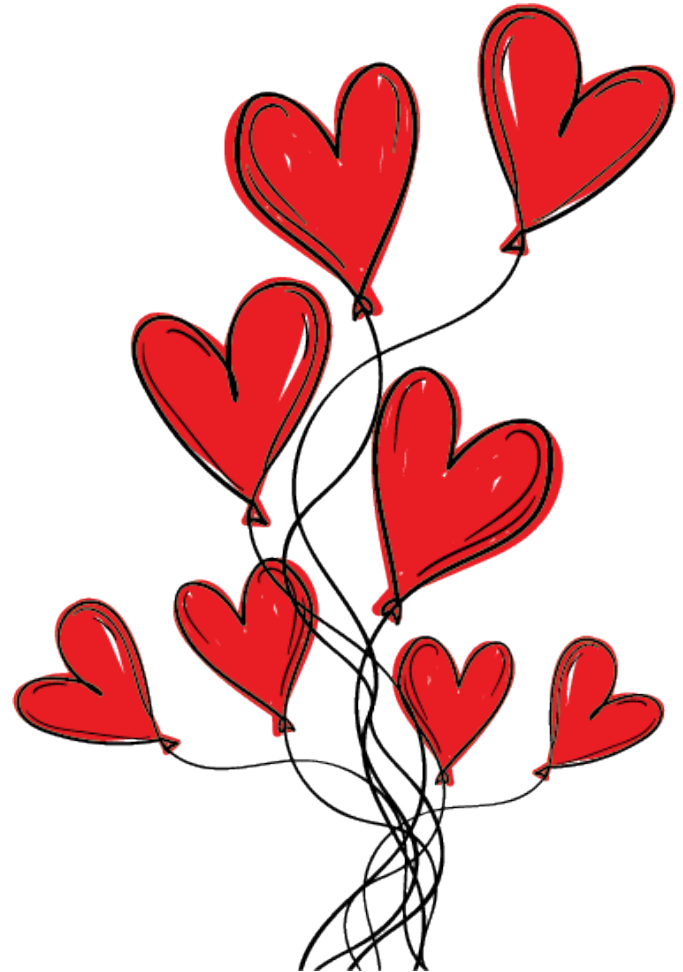

7. “Moja hridino” (Psalam 18) Stijepe Gleđ Markosa u vokalno-instrumentalnoj izvedbi učenice Ane Vedriš;
8. Predstavljanje maturantica u formi videozapisa autorica Lucije Dujmović, Lare Kaštelan i Emily Kajasa;
9. Govor zahvale vicematurantica Gabrijele Kozelički i Riccarde Labinac;
10. “Vuelvo al sur” Astora Piazzole u izvedbi učenica Kristine Krstaš (harmonika) i Emily Radović (violina);
11. “I will follow Him” autora Normana Gimbela u izvedbi drugonagrađene skupine Redovnice (ne) nastupaju s ovogodišnje Regionalne domijade u istom sastavu kao i pod točkom broj 1;
12. Dramski igrokaz “Najslabija karika”, autorsko djelo samih učenica, u izvedbi dramske skupine Generacija Z u sastavu: Nika Blašković, Ema Devčić, Hana Vujnović, Elizabet Hasan, Antea Tomaić, Klara Cukrov i Elena Gašparović;
13. Govor zahvale u ime svih maturantica od strane Klare Blašković i Lare Kaštelan ;
14. Prozivka maturantica od strane Ravnateljice i odgajateljica, uz dodjelu poklona u ime Doma;
15. Zahvala s. Martine i poziv na prigodni domjenak. Drage naše maturantice, sve ima svoje doba, i svaki posao pod nebom svoje vrijeme (Prop, 1), kako kaže sama Riječ Božja. Nakon doba dolaska, došlo je i vrijeme vašeg odlaska...Jer tako biti mora. Hvala vam što ste bile dio ovog Doma! Ako pamet i zaboravi, srce će vas se uvijek sjećati.

Zahvaljujemo Bogu što ste stvorene tako čudesno (Ps 139, 14a)!

Neka vas Njegov blagoslov uvijek prati!

Katarina Štambuk, odgajateljica

Drage naše maturantice!

Došao je i taj trenutak kada se moramo oprostiti s vama kao učenicama, ali nikako kao prijateljicama. Danas ste došle do kraja jedne lijepe etape vaših života, a nadolazeća vas već nestrpljivo iščekuje.

Kada se to tako kaže, čini se da je vrijeme prebrzo prošlo, i zaista jest. Život u Domu vas je također obilježio i oblikovao kao osobe. Stoga vam želimo zahvaliti za sve trenutke koje ste provele s nama. Od druženja i tračanja za ručkom, pravljenja društva na porti, druženja u vrtu, davanja besplatnih

instrukcija kad je zagustilo pa sve do trenutaka kada ste bile rame za plakanje i davale savjete. Želimo Vam zahvaliti što ste uvijek bile tu za sve nas i svojim smijehom (pogotovo nakon vremena noćnog mira) uljepšavale i naše dane u Domu.

Želimo vam da u daljnjem životu ostvarite sve što želite, pa i više od toga. Budite sretna u svemu što radite. Iskoristite talente koje vam je Bog dao i nikada ne odustajte od svojih snova i ciljeva. Još jednom, hvala vam od srca!

Riccarda Labinac i Gabrijela Kozelički, 3. razred

Hvala

Dragi naši sustanari, došlo je vrijeme da napustimo naš i vaš Dom. Za početak, zahvaljujemo vam što ste naš boravak u Domu učinile bezbolnim i ugodnim. Pomogli ste nam da se osamostalimo i naučimo nositi s raznim situacijama u životu.

Započnimo s našom „stanodavateljicom“, ravnateljicom i odgajateljicom, sestrom Martinom. Za nju možemo reći da nas je u potpunosti razumjela. Svakodnevno je slušala naše probleme i „fiksije“ te nam pomogla kada god je to bilo potrebno. Uvijek nam je izlazila u susret i produljivala naše večernje izlaske. Možemo reći da je bila pravi v.d.

Sljedeća zahvala ide ženi koja je ovdje dulje od svih zaposlenika. Žena kod koje nikada nisu prolazila naša izmotavanja i zato je poštujemo i volimo. To je naša predsjednica stanara, odgajateljica, učiteljica i pastirica Katarina. Ona nas je držala pod kontrolom i podsjećala na različite domske i vjerske obveze. Zbog nje su naše bake imale pune ruke posla krpajući rupe na trapericama i produžavajući nam majice. Svakodnevno bi zakazivala termine dramske skupine, koje bismo mi uredno otkazivale.

Uz nju tu je i naša potpredsjednica stanara, odgajateljica, umjetnica i savjetnica Iva. Tu je kraći period od nas, ali nam je brzo prirasla srcu. Njezine kreativne radionice uvijek bi nam popravile i obasjale dan. Svojom pozitivnom energijom izmamila bi nam osmijeh na lice i kada dani nisu bili vedri.

Kad smo već kod vedrine, tu je i naša Sneki. Za one koji ne znaju, ona je naša spremačica, čistačica i domaćica Snježana. Zbog nje naš Dom blista. Ako moraš u školu, a pod je moker – ne može! – Sneki opravdava i izostanak! Kuda prođe, za njom ne ostaje ni prst prašine, a ogledala, prozori i vrata su tako čisti da ni policija ne može uzeti otiske.

A sada naš kućepazitelj, Bob graditelj, nosač, kosac, pomagač... odnosno domar Milan. On popravlja sve živo i neživo. Od žarulja, stolica, roleta pa sve do začepjenih wc-a i odvoda. Blažen među ženama!

Nadalje, kako nas naša stanodavateljica ne bi izbacila, dužni smo plaćati stanarinu i donijeti sve potrebne dokumente. Za to se brine naša tajnica Iva. Uvijek možemo računati da će nam otvoriti vrata da ne pokisnemo. Po opomene odgajatelja idemo kod nje, ali hvala Bogu nije ih često pisala. Iako su naša druženja kratka, mislimo da je slatka.

Kako bi svi sustanari imali snage i volje izvršavati svoje obaveze za to su zaslužne naše slastičarke, konobarice i kuharice, Patricija i Silvana. Imale smo čast jesti i piti njihove raznovrsne specijalitete i delikatese. Mirisi iz kuhinje širili su se cijelim stubištem od suterena do potkrovlja.

Ne smijemo zaboraviti na naše cimerice s kojima smo dijelile domsku imovinu. Moramo priznati da smo se dobro slagale, iako smo si ponekad išle i na živce, ali tako je to kad si u ženskom domu. Nismo svima zapamtile imena, što nam je jako žao, ali volimo vas

Iz života Doma...

---

i pamtit ćemo vas po lijepim trenucima. Bilo nam je lijepo, ludo i nezaboravno u ovih nekoliko godina.

I za kraj Hvala na:

svakom ukusnom i s ljubavlju pripremljenom jelu,

svakoj rupi u Kućnom redu,

svakom pozdravu na hodniku,

svakoj kreativnoj radionici,

svakom vijeću stanara,

svakom nagradnom izletu,

svakoj nagradnoj igri,

svakom otvaranju vrata,

svakom intelektualnom sadržaju,

svakoj protupožarnoj vježbi

i svim domskim aktivnostima.

Od srca vam zahvaljujemo još jednom! Sa sobom ćemo ponijeti puno lijepih uspomena, nikada vas nećemo zaboraviti i uvijek ćete ostati u našim srcima. Bog vas blagoslovio, a sada *homo ča popit!*

u ime svih maturantica Klara Blašković i Lara Kaštelan

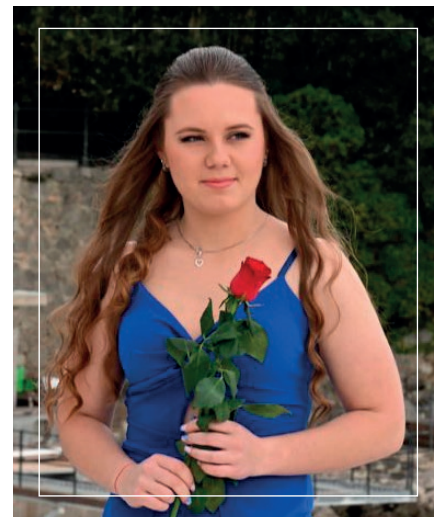
Maturantice 2023./2024.

Suzana Klarić

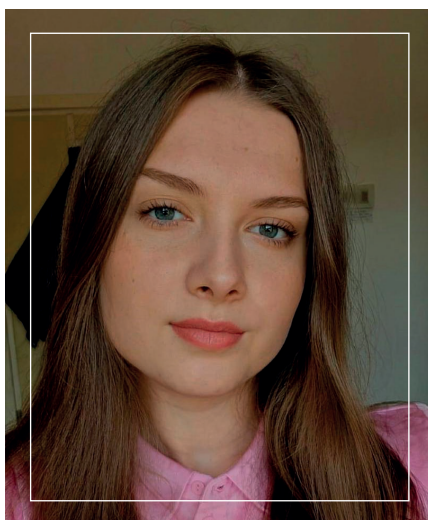
Lucija Dujmović

Klara Blašković

Sara Pahljina

Ivana Samaržija

Emily Kajasa

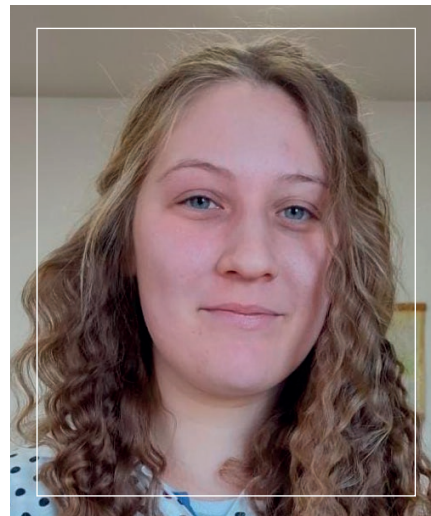

Monika Kaurić

Lara Kaštelan

Lorena Marenić

Nije važno

koliko je velika kuća, *Kate*

nego koliko je dom sretan!

Čovjek uči dok je živ

U ovogodišnjem broju imamo posebno iznenađenje. Naime, umjesto klasičnog intervjua odlučili smo nešto čuti od naših odgajateljica. Kako one napreduju u profesionalnom smislu, pročitajte u nekoliko idućih redaka.

„Za dvadeset godina bit ćete više razočarani stvarima koje niste učinili, nego onima koje jeste. Zato, isplovite iz sigurne luke. Istražite. Sanjajte. Otkrijte.“

Mark Twain

Vjerujem da u svakom od nas čuči sanjar: onaj koji zna za postojanje cijelog svijeta izvan ovog njemu poznatog. Zna da mora biti Kristofor Kolumbo vlastitog poziva i poslanja. A kako će to postići? Neprestanim duhovnim, duševnim, moralnim, psihičkim i mentalnim usavršavanjem.

Odgajatelji u učeničkim domovima imaju sljedeća zajednička stručna usavršavanja: Zimsku i Ljetnu školu, Županijska stručna vijeća odgajatelja te ona individualna, sukladno interesima i sklonostima svakog odgajatelja ponaosob. Ljetne i Zimske škole u početku su se u pravilu održavale u Splitu, Zadru, Vodicama, Mariji Bistrici, Dubrovniku i slično, no unazad dvije do tri godine obje se uglavnom održavaju u Zagrebu.

Sudjelovali smo na mnogim radionicama i stručnim predavanjima i to iz sva 4 područja odgojno-obrazovnog rada: socio-emocionalnog, kognitivnog, kreativnog te onog čuvanja i unapređivanja zdravlja.

Neka od njih još su uvijek živa u našim sjećanjima, primjerice, nikad nećemo zaboraviti Ljetnu školu na temu temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje koja se održavala u Dubrovniku: mi polaznici jedne od radionica predstavili smo se ostalima u vidu dalmatinske klape odgajatelja, otpjevavši pritom nekoliko pjesama. Isto tako, izvanredno predavanje pod nazivom “Motivacija kao etička kategorija” održala je i Ksenija Matuš, prof., tijekom Ljetne škole koja se odvijala u Zagrebu. No ovi i ovakvi stručni skupovi ne pomažu samo u razvijanju profesionalnih kompetencija, već i međusobnom zbližavanju i prijateljstvu samih odgajatelja. Osvrnuvši se unazad, možemo zaključiti da su se naše profesionalne kompetencije usavršile u svim odgojno-obrazovnim područjima, ne ističući ni jedno od njih posebno. Koliko odgajatelja, toliko i odgojnih i kreativnih stilova: svaki je od njih jedinstven i od svakoga se može nešto naučiti, a neki među njima su prava eksplozija kreativne lepršavosti. Jedna te ista stvar može se izreći na tisuću različitih načina; odgajatelj uči ne samo od svojih kolega nego i od svojih učenika i skupa s njima, oni se međusobno izgrađuju i usavršuju.

Svakog dana je prilika za novo učenje jer, kako kaže Apostol, nesavršeno je naše znanje. Svi smo mi i učenici i učitelji, treba samo imati dovoljno poniznosti za oboje.

Iva i Katarina, odgajateljice učeničkog doma

Najvažnija sporedna stvar na svijetu

Nogomet je jedan od najpopularnijih sportova na svijetu. Igra se između dvije ekipe, a cilj je postići više golova od protivnika. O pravilima igre mislim da je nepotrebno pisati jer ih ima mnogo i većinom su nam svima dobro poznata. Uglavnom, ono temeljno što treba znati je da se jedna nogometna utakmica igra loptom na travnatom terenu i traje 90 minuta, odnosno podijeljena je na dva poluvremena u trajanju od 45 minuta između kojih je odmor koji traje 15 minuta. Svaka ekipa ima 11 igrača na terenu, uključujući vratara. Igrači koriste isključivo noge (osim vratara kojem je dozvoljeno korištenje ruku) da bi prenijeli loptu do protivničkog gola. Tijekom igre koriste se različite tehnike, a za red i sportsko ponašanje zaduženi su suci. Nogomet je sport koji

promiče timski rad, suradnju i fizičku kondiciju. Osim toga, donosi radost i uzbuđenje svima koji ga gledaju, a dobro je poznato koliko mi u Hrvatskoj volimo nogomet i koliko smo ponosni na svoju reprezentaciju koja nas uvijek veseli dobrom igrom i najboljim igračima. Za kraj, važno je spomenuti da postoji i dvoranski (mali) nogomet koji se igra prema sličnim pravilima, ali s manje igrača.

Treniram nogomet od 4. razreda osnovne škole. Trenutno igram za Ženski nogometni klub Rijeka i to mi pomaže izbaciti stres i bijes na terenu. Tijekom ovog razdoblja upoznala sam i puno novih ljudi i sklopila nova prijateljstva, a svaki zabijeni gol pruža mi motivaciju biti još bolja.

Lucija Kaštelan, 1. razred

Lipe mahane Fužine

Hortus Diabolicus, naziv koji je Gorskome kotaru dala Marija Terezija, prostor je na kojem se smjestila mala općina Fužine. Općinu sačinjava ukupno 6 naselja: Fužine, Lič, Slavica, Benkovac Fužinski, Belo Selo i Vrata. Nalazi se na južnoj obali poznatog jezera Bajer, koje je jedno od tri akumulacijska jezera u općini (Lepenice i Potkoš). Osim samog jezera i njegove šetnice duge 7 km, Fužine nude još mnogo drugih atrakcija, znamenitosti i aktivnosti.

Fucina, u prijevodu kovačnica, pojam je po kojem su Fužine dobile svoje ime kada su nastale u 17. stoljeću, odnosno kada su Zrinski počeli kopati željeznu rudu. Iako je taj posao zbog neisplativosti ugašen, Fužine su ipak zadržale svoje ime. Izgradnjom ceste Karoline (1762.) te kasnije i željeznice Karlovac-Rijeka (1873.) osigurao se brz prometni, industrijski i prije svega turistički razvoj.

Ove su godine Fužine obilježile 250 godina turizma, a u nastavku ću vam predstaviti neke od najznačajnijih prirodnih i kulturnih znamenitosti. Osim navedenih jezera, vrijedi spomenuti i špilju Vrelo koja se nalazi na šetnici oko jezera Bajer. Špilja je stara otprilike od 3.5 do 4 milijuna godina, a otkrivena je slučajno 08. srpnja 1950. godine za vrijeme postojanja kamenoloma za izgradnju brane na Bajeru. Kroz špilju godišnje prođe od 10 do 20 tisuća posjetitelja, koji uvijek izađu zadovoljni i očarani ljepotom nečega što je stvorila voda. Nakon špilje, putujemo desetak kilometara dalje, na poznatu turističku lokaciju, tj. kaubojsko selo Roswell izgrađeno 2015. godine kao scenografija filmova njemačke western trilogije „Winetou“. Nakon Roswella, ponovno se vraćamo

u centar u kojemu se nalazi najveći sakralni objekt Gorskome kotara – Crkva sv. Antuna Padovanskog, zaštitnika općine čiji se blagdan slavi 13. lipnja. Uređena je mramornim oltarima, vrijednim slikama i kristalnim lusterima. Građena je u razdoblju od 1808. do 1833. godine, na mjestu gdje se u prošlosti nalazila kapelica i prvo fužinarsko groblje. Iznad oltara se nalazi i slika „Posljednja večera“ koja je uz „Križni put“ i freske (Antonini) originalno djelo od početka.

Glede kulture i obrazovanja, Fužine imaju dugu tradiciju školstva u OŠ Ivanke Trohar (od 1875.), ali važno je spomenuti i Puhački orkestar Fužine koji postoji još od 1848., a koji je osvojio brojne nagrade i

priznanja diljem Hrvatske i Europe. Ako je u pitanju sport, u Fužinama već duži niz godina djeluje i NK Omladinac Vrata (koji svake godine organizira i Memorijalni turnir u nogometu), SRD Viševica, a svake godine se organizira i Fužinarski polumaraton “Tri jezera”.

Završit ću s nekoliko najpoznatijih manifestacija tijekom godine, a to su: Ispraćaj Stare godine u podne koji se održava od 2000. godine i kojeg posjeti do nekoliko tisuća ljudi, Ljeto u Fužinama i Western dani. Sve navedeno čini Fužine idiličnim malim goranskim mjestom.

Život u Fužinama meni znači jako puno. Volim vruća ljeta i hladne zime, šume i jezero. Uvijek sam govorila kako je Rijeka moj grad, ali Fužine će zauvijek biti mjesto koje ću ponosno zvati domom.

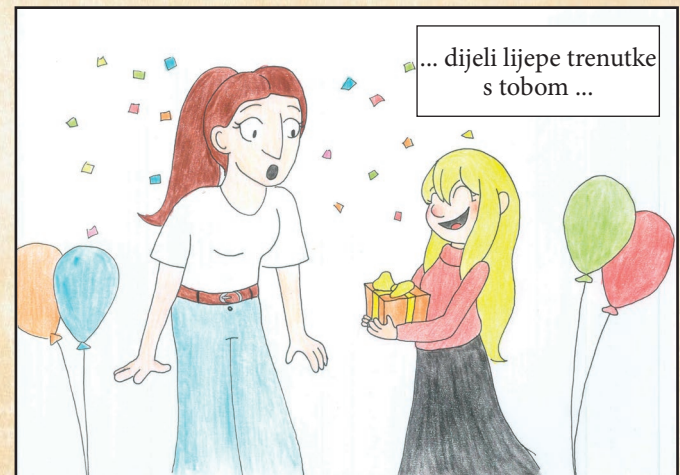
Gabrijela Kozelički, 3. razred

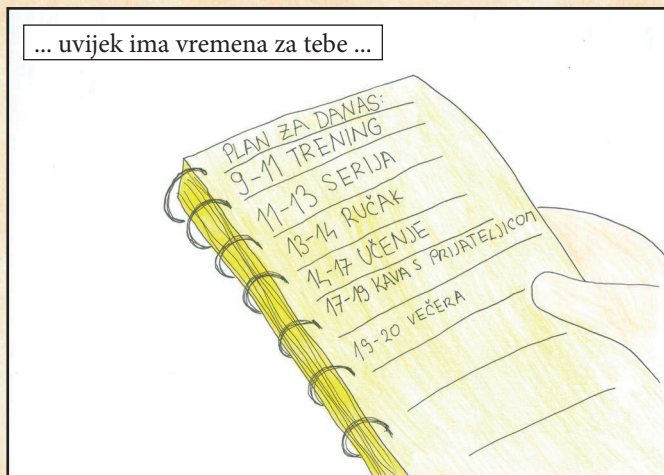

Prijatelj je onaj koji ...

Prijatelj je onaj koji ...

*Dobra djela ne ostaju nezapažena - ona svijetle
poput svjetionika za one koji čekaju*

